

6. RUTH TÖRTÉNETE

(Ruth 1–4)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszama: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

LACZAY, A., Az öt tekercs üzenete. Isten jelen van az élet eseményeinél. Kísérleti tankönyv. Bibliaismeret, Ószövetség, kiegészítő modul Budapest, 2014.)

„Ruth könyve rövid, novellaszerű írás a Bibliában. A bírák korának vége felé játszódik. Olyan történetet mond el, amely során bepillantást nyerünk egy család életébe és fennmaradásába. Azt is megtudhatjuk, hogy később milyen szerepe lesz ennek a családnak az egész nép, Izrael életére nézve. A történet meglepő volt abban a korban, hiszen nem volt jellemző, hogy egy nő önként, magától választja a zsidó vallást.

A történet

Naomi és férje, Elímelek, valamint két fiuk éhínség miatt Betlehemből Móáb földjére megy. Itt Elímelek hamarosan meghal. Mindkét fiú móábi nőt vesz feleségül: Orpát és Ruthot, majd a két fiú is meghal.

Az éhínség után Naomi visszatér hazájába, s bár mindkét menyét arra biztatja, hogy maradjanak Móáb földjén, Ruth követi őt Betlehembe.

Férj nélkül mindkettejükre nehéz sors vár. A mózesi törvények kedvezményeket adnak a szegényeknek. A szegények törvénye védte a rászorulókat. A gabonát nem volt szabad learatni a mező széléig, és az elhullott szálakat sem szedhették össze, hogy a szegényeknek is jusson a termésből (3Mózes 23,22). Ruth ezzel a lehetőséggel él, mikor az aratást követően kalászt szedeget Bóáz földjén. Bóáz, aki Naomi néhai férjének, Elímeleknek közeli rokona, megkedveli Ruthot. Jóindulata jeleként segíti őt munkájában és gondoskodik róla. Izraelben ekkor hatályban volt a sógorházasság (levirátus) törvénye. Ez azt jelenti, hogy ha egy férfi utód nélkül hal meg, özvegyét az elhunyt férj közeli rokona veszi feleségül, hogy gyermeke születhessen. Ha így gyermek született, akkor az az elhunyt férfi nevét viselte. Elímelek legközelebbi rokona nem tudja teljesíteni ezt az előírást. A sorban ezután Bóáz következik, aki örömmel vállalja a kötelességet. Feleségül veszi Ruthot, ezt követően gyermekük születik, aki az Óbéd nevet kapja. Őt az akkori törvények szerint Naomi fiának tekintették. Óbédnek majd Dávid király lesz az unokája.”¹

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ruth történetében több kapcsolópontot is találunk a mai gyermekek mindennapjaihoz.

Családi történet. A történet elején még egy istenfélő zsidó családot találunk két fiúval. A végén egy anyóst, egy móábi idegen asszonyt, egy sógorházasságot és egy unokát. Hasonló folyamatot

¹ LACZAY, A., Az öt tekercs üzenete. Isten jelen van az élet eseményeinél. Kísérleti tankönyv. Bibliaismeret, Ószövetség, kiegészítő modul Budapest, 2014. 9–10. o.

láthatunk, ahogyan a mai patchwork családok kialakulnak: törések, veszteségek, ezekben születő döntések. A történetben a biztos pont Isten. Aki hozzá ragaszkodik, azt az élet útján tartja. A gyermekek számára a történet legerősebb üzenete, hogy Isten ezekben a családokban is mindvégig jelen van a sok-sok változáson keresztül is gondviselő szeretetével.

A másik aktuális téma a migráció. Naomi családja migráns család Moábbbán, Ruth pedig egy beköltöző Betlehembben. A mai gyermekeket is eléri a hírek, a különböző álláspontok a felnőttek részéről. A történet során előjöhethetnek azok az életpéldák is, amikor magyarországi családok a tanulók környezetéből elhagyták az országot, és nyugatra költöztek a jobb élet reményében.

Mindkét esetben a történet gerince igazít el minket. Sok minden változhat, történhet az életben. Családoknak el kell hagyniuk hazájukat szegénység vagy háború miatt. Országoknak befogadni menekülő családokat. A kérdés, hogy Istennel járjuk-e ezt az utat, és Isten gondviselő szeretetét keressük-e akár migránsként, akár befogadóként.

A felmerülő kérdések megbeszélése közben a legfontosabb, hogy az üzenetre mutassunk. és kerüljük az ítélezést mások döntései felett. Helyette az evangéliumot hirdessük: a legkülönbélebb változások, veszteségek, nehézségek idején is Istennél találunk biztonságot, neki lehetünk hálásak újat teremtő munkájáért.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, közös éneklésben és imádkozásban, beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje és segítséggel tudja elmondani a tankönyvi kép és szöveg segítségével Ruth történetét. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, közös éneklésben, imádkozásban, beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja a tankönyvi kép és szöveg alapján elmondani Ruth történetét.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten gondoskodó Úr.

Kognitív cél: Ruth történetén keresztül Isten gondoskodó szeretetének a megismertetése.

Affektív cél: Lehetőség biztosítása az órán arra, hogy a tanulók érezzék Isten gondoskodó szeretetét.

Pragmatikus cél: Isten gondoskodó szeretetében való megerősítés a tanult bibliai történetek és életpéldák segítségével.

Óra fő része	Javaslatok	Tan eszköz, célhoz
---------------------	-------------------	---------------------------

		kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Betlehem – eddigi ismeretek aktivizálása közös munka során a táblán</p> <p>Írjuk fel a tábla közepére, hogy Betlehem. Meséljük el, hogy a jelentése: 'kenyér háza'. Rajzoljunk köré egy kenyeret, a kenyér köré pedig egy házikót!</p> <p>Gyűjtsünk olyan szavakat a rajz köré, amelyek a gyerekek eddigi, Betlehemhez kötődő ismereteit szedik egy csokorba! Idetartozik Jézus születéstörténete is. A térkép alapján megnézhetik a fekvését, azt, hogy milyen városhoz van közel. Ha iktattunk be ismeretterjesztő filmet a Szentföldről, vagy vittünk már képeket, végeztek gyűjtőmunkát, akkor onnan is lehetnek ismereteik.</p> <p>Átvezetés:</p> <p>A 'kenyér házában', Betlehemben is voltak ínséges évek, amikor azért kellett elindulnia egy családnak távoli vidékre, mert nem volt mit enni.</p>	<p>Eszköz: tábla, kréta/filc</p> <p>Megjegyzés: A lecke Jézus családfájához vezet (Ruth, Óbéd), így a gyerekek karácsonyhoz kapcsolódó ismereteire majd visszautalhatunk.</p>
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Történetmondás – Ruth története</p> <p>Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naomi családja Betlehemben Költözés idegen országba, Moádba A moábi évek, menyek A férfiak halála Az asszonyok nehéz sorsa Naomi döntése, Ruth hűsége Nehéz kezdet Betlehemben Ruth szorgalma, kitartása Bóáz Isten szerinti gondoskodása Naomi új családja Betlehemben <p>Beszélgetés a történet alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismernek-e valakit, aki másik országba költözött? Mit tudnak róla? • Mi lehet a jó és mi lehet a nehéz egy költözésben? • Naomi családja nehézségek idején indult útnak, és Isten velük volt. Miből derül ez ki? <p>Történet feldolgozása páros munkáltatással a munkafüzetben:</p>	<p>TK 6. lecke (18. o.)</p> <p>Történetmondás közbeni aktivitás: Osszuk oszloponként (A csoport, B csoport) két csoportra az osztályt (a padtársak így külön csoportba kerülnek)! Az egyik csoport jegyezze meg a nehézségeket, szomorúságokat Naomi életében, a másik csoport az áldásokat, örömeiket!</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFGY 6. lecke 1. (21. o.)</p> <p>MFGY 6. lecke 2. (21. o.)</p>

	<p>A padtársak a történetmondás közbeni megfigyeltek alapján közösen oldják meg a feladatot!</p> <p>Aranymondás tanítása Az aranymondás egyes részeibe illesszük be a történet egyes részleteit! Miben élte meg Naomi és családja az aranymondás igazságait? Keressünk mai élet példákat is rá!</p> <p>A legnagyobb áldás: Mt 1,5 – Bibliaolvasás és a lecke anyagának összekapcsolása a táblán lévő korábbi ismeretekkel. Emeljük ki az áldások közül Ruth családját, majd olvassuk fel a kapcsolódó igeszakaszt Jézus nemzetségtáblázatából!</p>	<p>Eszköz: Biblia TK 6. lecke (18. o.) olvasmány utolsó bekezdése</p>
Aranymondás	„Mert aki kér, min kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitják.” (Mt 7,8)	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>11. Jöjj, mondjunk hálaszót (TK 81. o.) 8. Áldjon meg Téged (TK 79. o.) Ne aggodalmaskodjál RÉ: 84. zsolt. 1–3.6. verse – Ó, seregeknek Istene (+BS) 251. dics. 1–2. 6. verse- Meghódol lelkem DU: 100. Csillagoknak teremtője JJ: 14. Áldd, lelkem, Istened 51. Mit magadnak várnál 105. Dicsérik ajkaim az én Uramat</p>	
Házi feladat	MFGY 6. lecke 3. (22. o.)	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 18. oldal

A képen látható:

- Rajzok: folyamatábrák, Naomi és családja (férj, feleség, két fiúgyermek), az özvegy Naomi és Ruth, kenyér, Boáz és Ruth, búzakéve

A szöveg:

- Olvasmány: Ruth története

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

Kép:

- Figyeld meg Móáb földjén élő család képét! Kiket látsz? Mi lehet a jellemző erre a családra? Hogyan viszonyulnak egymáshoz? Figyeld az arckifejezéseket és a gesztusokat!
- Mi történhetett a két nővel? Mit látsz, milyen állapotban lehetnek? Mi lehet ennek az oka?
- Mit jelképez számodra a kenyér?
- Mi történik Betlehemben? Milyen érzelmek tükröződnek a férfin és a nőn? Miért?
- Mit jelképez számodra a búzakéve?

Szöveg:

- Ki volt Naomi? Hogy hívták a férjét? Hány gyermeket neveltek? Kik voltak ők? Hol laktak?
- Kik voltak a menyei Naominak?
- Miért kellett elhagyniuk Betlehemet? Hová mentek? Milyen tragikus dolog történt a családdal?
- Mit határozott el Naomi Móábban? Mire kérte a két menyét? Azok hogyan döntöttek? Mit mondtak? Miért?
- Végül hová ment az özvegy Naomi és Ruth? Mit találtak ott? Milyen szokások éltek akkoriban az özvegy nővel kapcsolatban?
- Miért szedegetett elhagyott búzakalászokat Ruth? Kivel találkozott ott? Ki volt Boáz?
- Mi történt Ruth és Boáz között? Hogy hívták a gyermeküket? Naomival mi történhetett?
- Kik származtak ebből a családból? Kiknek voltak ők az ősei?
- Te ismered-e az őseidet: nagyszüleidet, dédszüleidet, ükszüleidet? Kérdezz utánuk!

1. Pollyanna története. Eleanor H. Porter: Pollyanna, sokak által ismert könyv iránt tehetjük érdeklődővé a gyermekeket, ha hozzákapcsoljuk a lecke üzenetéhez, és felolvasunk belőle egy részletet. Pollyanna mindvégig hitt Isten gondviselő szeretetében, és ennek a fényében tudott elfogadni minden változást és nehézséget az életében.

2. Életvonal. Meséljük el Naomi életét egy életvonal segítségével! Húzzunk a történetmondás közben egy vonalat a táblán! Ahol áldások voltak, ott emelkedjen a vonal, ahol nehézségek, próbák, ott ereszkedjen! Az üzenet, hogy a vonal mindvégig Isten gondviselő szeretetében marad. Ezt megjeleníthetjük felülről a vonalra szóródó sugarakkal vagy a lenti verssel.

3. Lábnymok – vers. (Ismeretlen szerző nyomán Túrmezei Erzsébet fordítása)

<http://www.nemokap.hu/ir/labnyom.htm>

Feldolgozás: <http://www.nemokap.hu/ir/labnyom.htm>

<https://www.youtube.com/watch?v=-OL0-E2wSk4>

4. Süssünk kenyeret.

Kis rezsón, hordozható, indukciós egylapos tűzhelyen készíthetünk a gyermekekkel néhány kovásztalan kenyérlepenyt, amit közösen elfogyasztunk az órán. Mindeközben megmutathatjuk a kenyérsütés fázisait.

Vigyünk be búzamatot, mozsarat, tálat, vizet, sót, amivel lepenyt formálnak a búzalisztból! Kézzel kézre adva a búzamatot, mozsarat, tálat... készítsék el a lepenykét, utána pedig süssük ki közösen! Utalhatunk az egyiptomi szabadulásra is, és az utolsó vacsorára, amikor Isten népe ugyancsak kovásztalan kenyeret evett.

Több kenyeret készíthetünk, ha az alábbi receptet bekeverjük előre, és míg a gyermekek készítik a sajátjukat, mi sütünk nekik párat. Egy kisebb deszkán kis nyújtófával készítsünk lepenyeket, és egy száraz teflonos serpenyőn süssük ki frissen!

Hozzávalók:

35 dkg liszt

vagy

35 dkg teljes kiőrlésű búzaliszt

4 evőkanál olvasztott vaj

1 teáskanál só

2 evőkanál olaj

Elkészítés:

A lisztet a sóval együtt tálba tesszük. Közepébe mélyedést nyomunk, apránként beleöntünk annyi langyos vizet, hogy nem túl lágy, sima tésztát kapjunk. Kezünket beolajozzuk, majd a tésztát úgy 3 percig gyúrjuk. Majd 10 egyenlő részre osztjuk és gombóccá formáljuk. Gyors mozdulatokkal ellapítjuk, lisztezett deszkára tesszük. Nyújtófával mintegy 18 centiméter átmérőjű körökké nyújtjuk. Felmelegítünk egy vasserpenyőt, beletesszük az egyik tésztalapot és nagy lángon megsütjük. A széleket falapáttal lenyomkodjuk, így a hő hatására a lepeny közepe felemelkedik.

(Szinte a világ minden táján készítenek kovásztalan kenyeret. Az indiai csapati rokonai a mexikói tortilla, a kínai mandarin palacsinta, az etióp indzsán, a zsidó pászka és a magyar hamuban sült pogácsa. Különböző, durvára tört fűszert keverhetünk a csapati tésztájába. Például: bors, zöld bors, koriander, aszatgyanta (asa foetida), granulált fokhagyma, kömény, ánizs stb... A csapati tölthető és jól mártogathatunk vele.)

Forrás: http://gasztroabc.hu/recept/3433_chapati/

5. Kézműves ötletmorzsák. (Ötlet: Raffainé Bíró Veronika)

Képkirakó készítése a történethez: nyírás, összeillesztés, színezés, ragasztás.

Gabonakép készítése: agyag- vagy gyurmalapba gabonaszemek, kalászok nyomkodása.

Szerű makettjének elkészítése agyagból, természetes anyagokból.

Szerű képének elkészítése színes papír (textil) kivágással, ragasztással.

Szalmafonással aratódíszek készítése.

Zsompör készítése raffiából (Fonott raffiaköteg varrása).

Búzagyűjtőgető játék: A teremben „elhullajtott” árpából az vehet fel, aki tudja a választ a kérdésekre. Történet rögzítésére szolgál.

6. Ruth-Bóáz. Szántó-szerű. (Ötlet: Raffainé Bíró Veronika)

„Kedvelt játéka a 2. osztályos pártásoknak. Egymással szemben 3 méterre felállnak két egysoros vonalba. Az egyik oldalon a fiúk, másikon a lányok, de jobb, ha vegyesen állnak fel. (Az egyik csapat a fehér, a másik csapat fekete.) A csapatok mögött mindkét oldalon kb. 10-15 méterre meghúzzuk a határvonalat (de ezt helyettesítheti kerítés, ház is.). A játékvezető mondja, súgja halkan: fekete-fehér, fehér-fekete, egyszer csak elkiáltja magát, (valamelyik nevét) pl. FEHÉR! Ekkor az üldözők a fehérek lesznek, a feketék pedig: usgyé! De gyorsan, mert akit elkapnak, az fogoly lesz!

Szabály:

A játékvezető egyenlő arányban szólítsa a két csapatot, mert foglya csak annak lehet, aki fogó (üldöző)

A 10-15 m-re meghúzott vonalig lehet csak megfogni a menekülőket.

Az a csapat győz, amely pl. hatszori (8-szori) üldözés után több foglyot ejtett.

Az indíttatást ne csak állásból, hanem guggolásból, törökülésből, mellső fekvőtámaszból is elvégezhetjük, ha a talaj enged!

Ugyanezt a játékot játszhatjuk labdával is. Minden gyerek egy labdával rendelkezik. Felállnak a vonalra. A játékvezető felszólítására a fehér vagy a fekete csapat a másik vonaláig szaladhat, onnan dobhat a menekülők után. Akit eltaláltak, fogoly lesz!”

(Forrás: Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak 136.o.)

Hittanórán Ruth történetéhez kapcsolódóan: Fekete-fehér helyett Ruth-Bóáz, szántó-szerű

7. Gabonaaratás. (Ötlet: Raffainé Bíró Veronika)

Eredeti játék: Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak 288.o. Burgonyaültetés.

Létszámok: csapatonként 6, 8, 10, 12 fő (páros létszámokkal játszható)

Kellékek: Csapatonként 3-3 maroklabda, stukklabda vagy teniszlabda.

A gyermekek egyes oszlopban állnak fel a váltóversenyhez. Minden oszlop elé rajzolunk 3 db kb. 30 cm átmérőjű karikát, ezek lesznek a „burgonyafészkek.

A feladat a következő: az első gyermek a labdákat (burgonyákat) egyenként belerakja a körbe, körökbe, és megkerüli az akadályt, utána visszafut a helyére. Kézráutással vált. A második játékos összeszedi a három labdát a fészkekből, és miután az akadályt megkerülte, visszatér a csapatához. A labdákat átadja a 3. játékosnak, aki újra ültetni fogja, a negyedik felszedi, stb.

Mozgásigényessége mellett jó figyelemfejlesztő is.

3-osztályos kortól felfelé ajánljuk. Csapatok közötti versenyre is alkalmas. Ha nem páros létszámmal játszunk, akkor a fészkekbe előre helyezük bele a labdákat!”

Hittanórán: Gabonaaratás.

Gyertek, mi is arassunk gabonát, mint Bóáz földjén a munkások!

Az első elveti a gabonát, a második játékos learatja, a harmadik kötegekbe rakja és otthagya, a negyedik összegyűjti.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA (MFEI 6/A. LECKE)

Fő hangsúly: Isten gondoskodó Úr.

Kognitív cél: Ruth történetén keresztül Isten gondoskodó szeretetének a megismertetése.

Affektív cél: Adjunk lehetőséget a gyermeknek, hogy találkozzon Isten gondoskodó szeretetével.

Pragmatikus cél: Isten gondoskodó szeretetében való megerősítés a tanult bibliai történetek és életpéldák segítségével.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Betlehem – eddigi ismeretek aktivizálása közös munka során a táblán</p> <p>Írjuk fel a tábla közepére, hogy Betlehem! Meséljük el, hogy a jelentése: 'kenyér háza'. Rajzoljunk köré egy kenyeret, a kenyér köré pedig egy házikót!</p> <p>Gyűjtsünk olyan szavakat a rajz köré, ami a gyerekek eddigi, Betlehemhez kötődő ismereteit szedik egy csokorba! Idetartozik Jézus születéstörténete is. A térkép alapján megnézhetik a fekvését, milyen városhoz van közel. Ha iktattunk be ismeretterjesztő filmet a Szentföldről, vagy vittünk már képeket, végeztek gyűjtőmunkát, akkor onnan is lehetnek ismereteik.</p> <p>Átvezetés:</p> <p>A 'kenyér házában', Betlehemben is voltak ínséges évek, amikor azért kellett elindulnia egy családnak távoli vidékre, mert nem volt mit enni.</p>	<p>Eszköz: tábla, kréta/filc</p> <p>Megjegyzés: A lecke Jézus családfájához vezet (Ruth, Óbéd), így a gyerekek karácsonyhoz kapcsolódó ismereteire majd visszautalhatunk.</p>
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Történetmondás – Ruth története</p> <p>Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naomi családja Betlehemben Költözés idegen országba Moádba A moábi évek, menyek A férfiak halála Az asszonyok nehéz sorsa Naomi döntése, Ruth hűsége Nehéz kezdet Betlehemben Ruth szorgalma, kitartása Bóáz Isten szerinti gondoskodása Naomi új családja Betlehemben <p>Beszélgetés a történet alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismernek-e valakit, aki másik országba költözött? Mit tudnak róla? • Mi lehet a jó, és mi lehet a nehéz egy költözésben? • Naomi családja nehézségek idején indult útnak, és Isten velük volt. Miből derül ez ki? 	<p>TK 6. lecke (18. o.)</p> <p>Történetmondás közbeni aktivitás:</p> <p>Osszuk oszloponként (A csoport, B csoport) két csoportra az osztályt (a padtársak így külön csoportba kerülnek). Az egyik csoport jegyezze meg a nehézségeket, szomorúságokat Naomi életében, a másik csoport az áldásokat, örömeiket.</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFEI 6/A. lecke 1. (23. o.)</p>

	<p>Történet feldolgozása a munkafüzetben párban:</p> <p>A padtársak a történetmondás közbeni megfigyeltek alapján közösen oldják meg a feladatot!</p> <p>Aranymondás tanítása</p> <p>Az aranymondás egyes részeibe illesszük be a történet egyes részleteit! Miben élte meg Naomi és családja az aranymondás igazságait? Keressünk mai életpéldákat is az aranymondás igazságára!</p>	<p>MFEI 6/A. lecke 2. (23. o.)</p> <p>Javaslat: Írjuk fel három külön lapra az aranymondás részeit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aki kér, kap • aki keres, talál • a zörgetőnek megnyitják <p>Így vizualizálhatjuk a feladatot, és a történettel való dolgozást.</p>
Aranymondás	„Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitják.” (Mt 7,8)	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>11. Jöjj, mondjunk hálaszót (TK 81. o.)</p> <p>8. Áldjon meg Téged (TK 79. o.)</p> <p>Ne aggodalmaskodjál</p> <p>RÉ: 84. zsolt. 1–3.6. verse – Ó, seregeknek Istene (+BS)</p> <p>251. dics. 1–2. 6. verse – Meghódol lelkem</p> <p>DU: 100. Csillagoknak teremtője</p> <p>JJ: 14. Áldd, lelkem, Istened</p> <p>51. Mit magadnak várnál</p> <p>105. Dicsérik ajkaim az én Uramat</p>	
Házi feladat	Gyűjtőmunka: Keressünk bibliai példákat az aranymondás igazságára!	<p>Javaslat: Egy A/4-es fekvő tájolású lapra készítsünk három oszlopot az aranymondás három részével! Az egyes oszlopokba írhatnak általuk is ismert bibliai történeteket.</p>

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

1. Pollyanna története. Eleanor H. Porter: Pollyanna, sokak által ismert könyv iránt tehetjük érdeklődővé a gyermekeket, ha hozzákapcsoljuk a lecke üzenetéhez, és felolvasunk belőle egy részletet. Pollyanna mindvégig hitt Isten gondviselő szeretetében, és ennek a fényben tudott látni minden változást és nehézséget az életében.

2. Lábnyomok vers. (Ismeretlen szerző nyomán Túrmezei Erzsébet fordítása)

<http://www.nemokap.hu/ir/labnyom.htm>

Feldolgozás: <http://www.nemokap.hu/ir/labnyom.htm>

<https://www.youtube.com/watch?v=-OL0-E2wSk4>

3. Süssünk kenyeret!

Kis rezsón, hordozható, indukciós egylapos tűzhelyen készíthetünk a gyermekekkel néhány kovásztalan kenyérlepényt, amit közösen elfogyasztunk az órán. Mindeközben megmutathatjuk a kenyérsütés fázisait.

Vigyünk be búzamatot, mozsarat, vizet, sót, amivel lepényt formálnak a búzalisztból! Kézzel kézre adva a búzamatot, mozsarat, tálal... készítsék el a lepénykét, majd süssük ki közösen! Utalhatunk az egyiptomi szabadulásra is, és az utolsó vacsorára, amikor Isten népe ugyancsak kovásztalan kenyeret evett.

Több kenyeret készíthetünk, ha az alábbi receptet bekeverjük előre, és míg a gyermekek készítik a sajátjukat, mi sütünk nekik párat. Egy kisebb deszkán kis nyújtófával készítsünk lepényeket, és egy száraz teflonos serpenyőn süssük ki frissen!

Hozzávalók:

35 dkg liszt

vagy

35 dkg teljes kiőrlésű búzaliszt

4 evőkanál olvasztott vaj

1 teáskanál só

2 evőkanál olaj

Elkészítés:

A lisztet a sóval együtt tálba tesszük. Közepébe mélyedést nyomunk, apránként beleöntünk annyi langyos vizet, hogy nem túl lágy, sima tésztát kapjunk. Kezünket beolajozzuk, majd a tésztát úgy 3 percig gyúrjuk. Majd 10 egyenlő részre osztjuk, és gombóccá formáljuk. Gyors mozdulatokkal ellapítjuk, lisztezett deszkára tesszük. Nyújtófával mintegy 18 centiméter átmérőjű körökké nyújtjuk. Felmelegítünk egy vasserpenyőt, beletesszük az egyik tésztaalapot és nagy lángon megsütjük. A széleket falapáttal lenyomkodjuk, így a hő hatására a lepény közepe felemelkedik.

(Szinte a világ minden táján készítenek kovásztalan kenyeret. Az indiai csapati rokonai a mexikói tortilla, a kínai mandarin palacsinta, az etióp indzsán, a zsidó pászka és a magyar hamuban sült pogácsa.

Különböző, durvára tört fűszert keverhetünk a csapati tésztájába. Például: bors, zöld bors, koriander, aszatgyanta (asa foetida), granulált fokhagyma, kömény, ánizs stb... A csapati tölthető és jól mártogathatunk vele.)

Forrás: http://gasztroabc.hu/recept/3433_chapati/

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA (MFEI 6/B. LECKE)

Fő hangsúly: Isten gondoskodó szeretete újat teremt.

Kognitív cél: Ruth történetén keresztül Isten újat teremtő gondoskodásának a megismertetése.

Affektív cél: Isten újat teremtő gondoskodásához fűzött remény érzelmi hátterének a megerősítése.

Pragmatikus cél: A tanult bibliai történetek és saját életpéldák alapján Isten újat teremtő tetteinek az összegyűjtése.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Életvonal. Idézzük fel a csoporttal közösen Naomi életét egy életvonal segítségével! Húzzunk a közös történetmondás közben egy vonalat a táblán! Ahol áldások voltak, ott emelkedjen a vonal, ahol nehézségek, próbák, ott ereszkedjen! Üzenet: a vonal mindvégig Isten gondviselő szeretetében maradt. Ezt megjeleníthetjük felülről a vonalra szóródó sugarakkal, vagy a lenti verssel.	Kapcsolódó munkafüzet feladat: MFEI 6/B. lecke 1–2. (24. o.)
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Aranymondás ismétlése, üzenet elmélyítése a házi feladat ellenőrzése kapcsán. Ismételjük át az aranymondást, a múlt órai üzenetet, és tekintsük át a gyűjtőmunkákat! A mai életpéldákat gyűjtjük a táblára egy két oszlopos táblázatba. Az első oszlop tetejére írjuk fel a 'Próba/Nehézség' kifejezéseket, a második oszlop tetejére pedig 'Isten válasza'! Üzenet: Isten gondviselő szeretete újat teremt. Átvezetés: Naomi és Rúth életének megpróbáltatásai is egy egészen újra mutattak. Mt 1,5 – Bibliaolvasás Olvassuk fel a kapcsolódó igeszakaszt Jézus nemzetségtáblázatából! Munkafüzetben munkáltatás Isten vígasztaló, újat teremtő szeretetét jeleníti meg Naomi két családja.	Eszköz: tábla, kréta/filc TK 6. lecke (18. o.) olvasmány utolsó bekezdése Eszköz: Biblia MFEI 6/B. lecke 3. (25. o.)
Énekjavaslat (alternatívák)	11. Jöjj, mondjunk hálaszót (TK 81. o.) 8. Áldjon meg Téged (TK 79. o.)	

	Ne aggodalmaskodjál RÉ: 84. zsolt. 1-3.6. verse- Ó, seregeknek Istene (+BS) 251. dics. 1-2. 6. verse- Meghódol lelkem DU: 100. Csillagoknak teremtője JJ: 14. Áldd, lelkem, Istened 51. Mit magadnak várnál 105. Dicsérik ajkaim az én Uramat	
Házi feladat	MFEI 6/B. lecke 3. (25. o.) befejezése	

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

1. feladat: A próbák idején a HŰSÉG (képrejtvény: hús ég), az áldások idején a HÁLA (képrejtvény: hál A) születik meg bennünk.